

Fővárosi Ítéltábla
31.Gf.40.249/2016/8/I.

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Varga Alexandra ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Ugrin Tamás ügyvéd által képviselt alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. március 18. napján kelt 30.G.42.056/2015/22. számú ítélete ellen az alperes által 25. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen a felperesnek 63.500. (Hatvanháromezer-öttszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a cégjegyzékbe 1996. április 17-én bejegyzett „...” Kft. (továbbiakban adós) ügyvezetője 2008. február 14. napjától az adóssal szemben elrendelt felszámolás kezdő időpontjáig (2014. október 17.) az alperes volt, aki egyúttal az adósnak alapításától kezdve tagja is volt, 2008. február 14-től **Sz.Cs.**-vel együtt. Az adós székhelye megalakulásától ..., és tevékenységi körébe tartozott a számítógép, -periféria javítása, gyártása.

A felperes mint tulajdonos megbízásából a ... Kft. az adóssal mint bérlővel 2005. október 17-én bérleti szerződést kötött (2015. április 1-ig terjedő) határozott időtartamra a felperes tulajdonában álló, ... szám alatti helyiségre. A ... Kft. 2011. június 30-án felszólította az adóst a 2011. május 31-én fennálló 646.209,-Ft díjhátraléka 8 napon belüli megfizetésére, majd ennek eredménytelensége miatt 2011. július 29-én a bérleti szerződést 2011. augusztus 31. napjára felmondta, és felszólította a bérlemény 2011. szeptember 1-i átadására. A *2011. szeptember 1-én* felvett jegyzőkönyv szerint a helyiség kiürítése nem történt meg.

A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 2012. április 12-én kelt - fellebbezés hiányában - **2012. május 5. napján jogerőre emelkedett** - 16.P....2011/20. számú ítéletében kötelezte az adóst, hogy a bérleményt ingóságaitól kiürítve 15 napon belül hagyja el, és adja a felperes birtokába. Kötelezte, hogy fizessen meg a felperesnek 1.562.128,-Ft-ot, ennek 2008. november 16-tól járó törvényes késedelmi kamatát, és 2012. április 1-től a helyiség kiürítéséig minden hónapban 192.864,-Ft használati díjat.

Az alperes lakcímére bejegyzett székhellyel 2012. június 19. napjától működik a 2012. május 18-i társasági szerződéssel létrehozott ... Kft., melynek ügyvezetője alapításától kezdve szintén az alperes, tagjai **Sz.Zs.T.** és **V.M.D.**, főtevékenysége számítógép, perifériás egység gyártása.

A felperes az adóssal szemben a jogerős ítélet alapján végrehajtási eljárásokat indított a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság előtt. (Vh.../2012. számon a helyiség kiürítésére, valamint a 2012. június 30-ig fennálló 2.194.981,-Ft díjhátralék behajtására; Vh..../2013. számon a 2012. július 1-től 2013. május 1. közötti 1.934.861,-Ft használati díj és járuléka behajtására; Vh..../2013. számon a 2013. május 2-2013. május 6. közötti 31.105,-Ft használati díj behajtására.) Az alperes az adós képviselőjében 2013. február 12-én a kiürítés elhalasztását kérte a végrehajtást elrendelő bíróságtól arra hivatkozva, hogy a költözés hosszú időt vesz igénybe. A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 2013. március 7-én kelt Vh....2012. számú végzésében a Vht. 177. § (1) és (2) bekezdései alapján elrendelte a ...szám alatti ingatlan kiürítésének és a felperes rendelkezésre bocsátásának rendőrségi közreműködéssel történő végrehajtását. E végzés alapján a bérlemény felperes általi birtokbavételére 2013. május 6. napján került sor, rendőrség közreműködésével. A végrehajtó 2013. május 29-én kiállított V....2012.93. számú díjjegyzéke értelmében a végrehajtási eljárás 2013. május 29-től szünetel, mert a követelés behajthatatlan. A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság a 2014. november 12-én és 2014. november 19-én kelt végzéseiben az adós elleni végrehajtási eljárásokat az adóssal szemben időközben elrendelt felszámolási eljárásra tekintettel megszüntette a Cstv. 38. §-ának (1) bekezdése alapján.

A felperes 2013. december 4. napján előterjesztett kérelmére a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiuma 2014. április 16-án kelt Fpk..../6. számú végzésében megállapította az adós fizetéseképtelenségét, és felszámolását elrendelte, ennek kezdő időpontja 2014. október 17. napja. Ennek során a felperes 4.909.194,-Ft (3.493.707,-Ft bérleti- és használati díj, 612.981,-Ft közös költség, 715.845,-Ft késedelmi kamat, 54.261,-Ft perköltség, 32.400,-Ft végrehajtási költség) hitelezői igényt jelentett be. A felszámoló (4.193.349,- Ft tőkét f), a 715.845,- Ft késedelmi pótlékot g) pontos kielégítési kategóriában) a 49.092,- Ft-ot regisztrációs díjjal együtt (összesen 4.958.286,- Ft felperesi hitelezői igényt) elismert követelésként nyilvántartásba vett. Az adós felszámolási eljárásában a NAV jelentett még be 2.035.220,-Ft hitelezői igényt. Az adós felszámolója 2015. február 12. napján arról tájékoztatta a felperest, hogy az adós ügyvezetője nem teljesítette a törvényben foglalt kötelezettségeit, iratanyag nem került átadásra. A felszámoló 2015. március 12. napján - a hitelező igénye visszaigazolásával egyidejűleg - ugyanarról tájékoztatta a felperest. Előadta: az adós vagyonáról nincs tudomása, a felszámolási eljárás költségeire nincs fedezet, a követelés megtérülés előre láthatóan nem várható, ezért javasolni fogja a felszámolás egyszerűsített befejezését a Cstv. 63/B. §-a szerint. Az alperes 2015. október 26. napján - már a jelen per megindulását követően - az adós felszámolójával közös jegyzőkönyvben rögzítettek szerint átadta az adós mellékelt iratjegyzék szerinti iratait. E jegyzőkönyv hiányzó iratként tüntette fel a 2008-2010-es, valamint 2012-2013-as mérlegeket, az ezekhez tartozó főkönyvi kivonatokat, eszközleltárt, vevő-szállító analitikát, javítandónak tartotta a tevékenység záró mérleget az aktív és a passzív időbeli elhatárolások hiánya miatt.

* * *

A felperes 2015. június 23-án előterjesztett, utóbb módosított végleges keresetében a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján annak megállapítását kérte, hogy az alperes az adós volt vezetőjeként a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek a figyelembevételével látta el, és ezáltal az adós

vagyona 4.958.286,- forinttal csökkent, valamint ilyen összegben meghiúsította a hitelezői igénye kielégítését. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontját elsődlegesen 2007. október 16., másodlagosan 2012. május 5. napján jelölte meg. Állította, hogy az alperes nem tett eleget a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjában meghatározott kötelezettségeinek, ezért a Cstv. 33/A. § (3) bekezdésében meghatározott törvényi vélelem fennáll. Az a körülmény, hogy az alperes a Cstv.-ben megállapított határidő lejártát követően, a jelen per alatt kívánja teljesíteni a kötelezettségeit, a vélelem fennállását már nem érinti. Az adós legkésőbb 2012. május 5. napján - a 16.P.II.../2011/20. sorszámú ítélet jogerőre emelkedésének napján - már mindenképpen fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, hiszen az ezt megelőző évben már veszteséges volt, így az alperesnek előre kellett látnia, hogy az adós nem lesz képes esedékességgel kielégíteni a vele szembeni követeléseket. Ezt követően az adós kizárólag tartozásait növelte azzal, hogy az alperes a bérleményt nem adta a felperes birtokába, annak díjait, költségeit nem fizette. A helyiség kiürítésére csak végrehajtási eljárásban került sor a rendőrség közreműködésével, ami tovább növelte az adós fennálló tartozásait, miközben már 2011-ben is előrelátható volt, hogy a fizetési kötelezettségeinek nem tud majd eleget tenni. Az adós 2012-2013. évi egyszerűsített beszámolóiból kitűnően az árbevétele folyamatosan csökkent, drasztikusan 2012-ben, amikor a nettó árbevétel 9.348.000,-Ft-ra csökkent, ezzel egyidejűleg vesztesége 5.527.000,-Ft-ra nőtt, és 2013-ban már egyáltalán nem volt bevétele, 2013-ban már tevékenységet sem folytatott. Ugyanakkor az adós tevékenységét és bevételeit szintén az alperes ügyvezetése alatt álló ... Kft. vette át, mely társaságot 2012. május 18-án kelt alapító okirattal (két héttel az adóst marasztaló ítélet jogerőre emelkedése után) alapították. Ennek tagjai az adós tagjaival (az alperessel is) közeli hozzátartozói viszonyban állnak, és egyedüli ügyvezetője 2012. május 18-tól szintén az alperes, székhelye megegyezik az alperes lakcímével, tevékenysége az adós tevékenységének többségével azonos. Az alperes tehát a felszámolás alá került adós tevékenységét, ügyfélkörét, szerződéseit az új társaságba vitte át, veszteségeit és tartozásait pedig a vagyontalan adósban hagyta. A ... Kft.-nek 2012. évben 10.727.000,- Ft árbevétel keletkezett, ami 2013-ban 11.252.000,- Ft-ra nőtt, miközben adós 2012. évi árbevétele csökkent, 2013-ban pedig már egyáltalán nem volt bevétele. Azért alapították a ... Kft.-t, hogy a felperesi követelés kielégítésének alapjául szolgáló bevételt elvonják a jogerős ítélettel marasztalt adóstól. Az adós 2012. májusban indokolatlanul megszüntette a tevékenységét, így már nem tudott árbevételt elérni, 2012. májustól pedig az ingatlan birtokba adásának elmaradásával tovább növelte az alperes a felperes hitelezői veszteségeit. Az alperes az adósnak más társaságokkal szemben fennálló 4.059.200,-Ft összegű követelése behajtása érdekében semmilyen intézkedést nem tett, és az adós alkalmazottjainak munkaviszonyát is csak 2012. év végén, 2013. májusban megszüntette meg. A hitelezői érdekek megsértésével járt az is, hogy az alperes a ...Kft. taggyűlésein az adós képviselőjében az adott évi osztalék kifizetése ellen szavazott, amivel az adós 2012-ben, 1.976.000,- Ft, 2014-ben 284.000,-Ft, 2015-ben pedig 1.351.000,- Ft összegű bevételtől esett el. Az alperes jogellenes magatartása következtében az adós vagyona 2013. december 31. napjáig 26.038.200,- Ft összeggel csökkent. Ez egyrészt a ... Kft. beszámolóiban feltüntetett, 2012. évben 10.727.000,-Ft, 2013. évben pedig 11.252.000,-Ft elért fenti összegű nettó árbevétel, másrészt a be nem hajtott, valójában elengedett 4.059.200,-Ft összegű követelés együttes összegének felel meg. Az adóst képviselő alperesnek a rendelkezésére álló és ügyvédi letétbe helyezett 1.000.000,-Ft-ot is a felperes felé fennálló tartozás rendezésére

kellett volna fordítania és nem letétbe helyeznie, feltételeket támasztva. Ezt összeget az alperes visszatartotta, és a fenti összeggel is csökkent az adós vagyona, amikor az a kölcsönt nyújtó tagnak visszafizetésre került és nem a tartozás rendezésére fordította az alperes.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Érvelése szerint a felperes 2007-től 2011-ig egyszer sem szólította fel az adóst bérleti díj-hátralék rendezésére, a felmondást az alperes nem vette át, arról nem is tudott, a kézbesítés megkísérlése a nyári szabadságolási időben történt, ami egybeesett az alperes 2010-ben kezdődő, többszöri kórházi kivizsgálást, kezelést igénylő betegségével. A jóhiszeműségét igazolja, hogy az előzményi per megindítását követően 2011. december 8-án tagi kölcsönből ügyvédi letétbe helyezett 1.000.000,-Ft-ot és egyeztetést kezdeményezett a felperessel, a letéti összeg 2012. június 25-ig rendelkezésre is állt, csak ekkor került visszafizetésre, miután a felperes elzárkózott az egyezségtől. Vitatta, hogy az adós a felperes által megjelölt időpontokban már fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben lett volna. A 2007-2012 közötti eredménykimutatásokból megállapíthatóan az adós nettó árbevétele csak 2012-ben csökkent 10.000.000,-Ft alá, tevékenysége 2011-ig prosperált. Az adósnak 1995-től egy nagy megbízója (...Zrt) volt, 2010-re az állandó megbízás folyamatosan csökkent, majd megszűnt, ami jelentős bevételkieséssel járt. Tény azonban, hogy az előzményi perben megállapított marasztalási összeg megfizetésére a per lezárásakor az adós már nem volt képes, tehát fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2012. júniustól valóban fennállt, de ezt a felperes idézte elő. Ezen időponttól kezdve az adós vagyona már nem csökkent, és az alperes olyan magatartást sem tanúsított, ami a hitelezői követelések meghiúsulását eredményezte volna. A felperes egy év késedelemmel indította meg a helyiség kiürítése iránti pert, annak fogyanatosítására is csupán egy évvel a jogerős ítélet után került sor. Ezért sem lehet megállapítani az alperes felelősségét, hiszen nem neki felróható a felperesi követelés növekedése.

A felperes hivatkozásával szemben nem áll fenn a Cstv. 33/A. § (3) bekezdésében meghatározott törvényi vélelem, mert az adós felszámolója csupán egy alkalommal kereste a zárómérleg és a beszámoló átadása miatt, amit teljesített. Ezt követően a felszámolótól értesítést nem kapott, mert levelét nem az ő címére, hanem az adós már nem működő székhelyre küldte. A Cstv. 31. § (1) bekezdés a-d) pontjai szerinti további kötelezettségének pedig utóbb - a per során - szintén eleget tett. A felszámoló részére további irat- vagy vagyonátadási kötelezettsége már nem volt. A mérlegből és a vagyonleltárból megállapíthatóan az adósnak 12,5 millió forint értékű befektetett pénzügyi eszköze van, ami a ... Kft.-ben található üzletrésze, és 1.341.000,-Ft ÁFA visszaigénylésére van lehetősége, ezért van vagyona, így az egyszerűsített felszámolás sem indokolt, ugyanakkor a felszámoló semmit nem tett e vagyon értékesítése, és az ÁFA visszautalása iránt. A ... Kft.-ben tulajdonolt üzletrész mint vagyontárgy jelenleg is megvan, a felszámoló nem körültekintő tevékenységét alaptalanul az alperesnek felróhatónak állítja a felperes. A felperes által hivatkozott „VII. Egyéb ráfordítások” tételnél szereplő 5.261.000,-Ft (amely 2010-ben csupán 310.000,- Ft volt) az adós több éves kintlévősége volt, amit annak behajthatatlansága miatt a számviteli szabályoknak megfelelően veszteségként leírt, a könyvekből kivezetett.

Az adós működése érdekében minden tőle elvárhatót megtett, és nem valósította összességében meg a Cstv. 33/A. §-ban foglaltakat. A fenyegető fizetéseképtelenség felperes által hivatkozott 2012. május 5-i kezdő időpontjával kapcsolatban előadta, hogy semmilyen

intézkedést nem mulasztott el, az adós bevétele valóban csökkent, de a meglévő vagyonára vonatkozó csökkenést a beszámoló nem tartalmaz. A ... Kft. önálló jogi személy, azt két magánszemély alapította saját vagyoni befektetéséből, önmagában az a tény, hogy ezek egyike az ő fia, nem alapozza meg a felelősségét. E társaság ügyvezetését munkaviszonyban látja el. Azon körülmény, hogy a cég az új tulajdonosok befektetése, kapcsolatai révén nyereségesen működik, nem áll összefüggésben az adóssal. Az adós 2012-től nem azért nem folytatott üzletszerű gazdasági tevékenységet, mert pervesztes lett, hanem mert nem volt üzleti partnere. A korábbi kintlévőségek behajtásának elmaradásával kapcsolatos felperesi hivatkozás nem helytálló, és nem valós az sem, hogy a munkavállalók késői elbocsátásával szándékosan a felperesi követelés kielégítését megakadályozta volna, mert az adós bérköltségei minimálisak voltak. A felelősségének megállapítását célzó vélelem a konkrét gazdasági helyzet feltárásával a részéről megdöntésre került. Ezért a felperesnek kellene bizonyítania, hogy ő nem megfelelően látta el feladatait, és ezzel a hitelezői igények kielégítését megakadályozta. Elévülési kifogást is előterjesztett az 1/2007. PJE-re hivatkozással, előadva, hogy a vele mint „mögöttes kötelezett” szemben a bérleti díjtartozás el is évült.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében megállapította, hogy az alperes az ... Számítástechnikai és Kereskedelmi Kft. ügyvezetőjeként 2012. május 5. napjától, a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkezésének kezdő időpontjától ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezáltal a társaság vagyona 4.958.286, forinttal csökkent, valamint 4.958.286,-Ft erejéig a felperes hitelezői igényének kielégítését megghiúsította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 127.000,-Ft perköltséget, és az államnak 36.000,-Ft kereseti illetéket. Határozatának indokolásában megállapította, hogy az alperes 2008. február 14. napjától a felszámolás kezdő időpontjáig az adós ügyvezetője volt. Ezt követően a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontját, és azt vizsgálta hogy fennáll-e a Cstv. 33/A. § (3) bekezdésében foglalt törvényi vélelem, rámutatva hogy a per eldöntése szempontjából annak van relevanciája, hogy amennyiben igazolódik a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének kezdő időpontja, akkor ezen időponttól a felszámolás elrendeléséig az alperes ügyvezetői tisztségét a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta-e el. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontja független a törvényi vélelem fennállásától, mivel utóbbi csak a bizonyítási teher megfordulása miatt bír jelentőséggel, az érdemi elbírálás alapját képező tényállás megállapítása szempontjából nem. A Cstv. idézett rendelkezései meghatározzák az alperes felelősségének megállapíthatóságára vonatkozó releváns tényeket, amelyek alapján érdektelen hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet miért következett be, s az is hogy annak bekövetkezéséért az alperes felel-e. Nem vizsgálható az alperes felelőssége a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének kezdő időpontját megelőző ügyvezetői tevékenysége miatt, s annak, hogy a felszámolás kezdő időpontja után milyen magatartást tanúsított, csak a Cstv. szerinti iratátadási kötelezettség teljesítése, azaz a vélelem fennállása miatt van jelentősége. Ezért az alperesi felelősség vizsgálata körében érdektelen hivatkozásokat - így azt, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése kinek róható fel; hogy alperes a felszámolás megindulását követően a ... Kft. taggyűlésén az osztalék kifizetése ellen szavazott stb. - az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, kivéve azokat, amelyek a

fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontjának meghatározása során jelentőséggel bírtak.

Az alperes elévülési kifogása kapcsán rögzítette, hogy jelen per megállapítási per, amelyben a felperes nem az alperessel, vagy az általa korábban vezetett adóssal szembeni követelést érvényesít, hanem az alperes meghatározott időszakban betöltött feladatai törvényi követelményeknek nem megfelelő ellátásából fakadó helytállási kötelezettségének megállapítását kéri, ennek nem tárgya a felperes hitelezői igénye megalapozottságának vizsgálata. Az alperes által hivatkozott 1/2007. PJE határozat a mögöttes felelőssel szembeni követelés elévülésével kapcsolatos kérdésekben ad iránymutatást. Indokolása rögzíti, hogy a határozat a mögöttes felelősség egyszerű kezességén kívüli többi törvényi esetei közül csak a külön nevesített - így a közkereseti-, betéti társaság, az egyesülés tagjainak a mögöttes felelőssége, továbbá a konszernjogi felelőssége - alakzatokra irányadó. Az elévülési kifogás azért is alaptalan, mivel alperes a kereset alapossága esetén nem az általa vezetett adós valamely tartozása teljesítéséért felel másodlagosan, hanem azért a tevékenységéért, amely következtében az adós vagyona csökkent, vagy valamely hitelező követelésének teljes mértékben történő kielégítését megghiúsította. A felperesi igényérvényesítés korlátja nem a követelés elévülése, mivel nincsen olyan követelés amely elévülhetett, hanem az, hogy jogosult-e a kereset előterjesztésére, azt határidőben terjesztette-e elő, továbbá az alperes a perelhető alanyi körbe tartozik-e. Az ezzel kapcsolatos tényekre pedig már az elsőfokú bíróság utalt a kereset érdemi elbírálása feltételei kapcsán.

Megállapította, hogy az adósnak a beszámolóí szerint 2009-en 40.024.000,-Ft, 2010-ben 24.898.000,-Ft, 2011-ben 17.188.000,-Ft, 2012-ben 9.348.000,-Ft árbevétele volt, míg 2013-ban már nem volt árbevétele. Mérleg szerinti eredménye 2009-ben 577.000,-Ft, 2010-ben 468.000,-Ft, 2011-ben -4.574.000,- Ft, 2012-ben -5.527.000,- Ft, 2013-ban -130.000,- Ft volt. Az adós pénzügyi helyzete 2009-től évről-évre romlott, 2011-ben már jelentős pénzügyi nehézségekkel működött, 2012-re likviditási helyzete tovább romlott, 2013-ban pedig érdemi működése már nem volt. Az adóhatóság hitelezői igénye 2012. január 1-től felhalmozódott tartozásokból áll. Ezen alapján nem állapítható meg, hogy már - a felperes által elsődleges időpontként megjelölt - 2007. október 16. napján, illetve hogy 2012. május 5-i időpontot megelőzően az adósnál beállt volna a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet. A jogerős pervesztesség és az ezzel egy időben, és közvetlenül ezt követően felmerült körülmények (az adós társaság működésének megszüntetése, a székhely elhagyása birokba-adása nélkül, a ... Kft. létrehozása, az abban történő közreműködés) **egyaránt azt igazolják, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet az adósnál 2012. május 5. napján következett be.**

A fentiek alapján az elsőfokú bíróság az alperes ügyvezetői tevékenységét a 2012. május 5. és 2014. október 17. napja közötti időszak tekintetében vizsgálta, s ennek során először azt, hogy fennáll-e a Cstv. 33/A. § (3) bekezdésében foglalt törvényi vélelem. Azt állapította meg, hogy alperes a Cstv. 31. § (1) bekezdés a-d) pontja szerinti kötelezettségeinek a törvényi határidőn belül nem tett eleget, annak utólagos, a per megindulását követő megtörténte pedig az elsőfokú bíróság megítélése szerint a vélelem fennállását már nem befolyásolja, mert a jogszabály a törvényi határidőn belül történő teljesítés elmulasztásához fűzi a vélelem fennállását. Ezért abból indult ki, hogy a Cstv. 33/A.§ (3) bekezdése szerinti vélelem fennáll. Egyben vizsgálta az alperes felelősségét megalapozó „magatartásokat”.

Az alperesnek a ...Kft.-ben betöltött szerepét vizsgálva megállapította, hogy a

fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően anélkül vállalt ügyvezetői tisztséget az alperes egy másik társaságban, hogy lépéseket tett volna az adós pénzügyi helyzetének javítására, vagy ha ez nem lehetséges a gazdasági életből történő rendezett kivezetésére. Lényegében az alperes is elismerte, hogy az adós kapcsolatait, erőforrásait átcsoportosították az újonnan alapított gazdasági társaságba. Eszerint: „*Az hogy nem az adós végezte el azokat az ügyleteket, amelyeket most a ... Kft., az volt ennek az oka, hogy az adós elvesztett egy pert és ez látszott célszerűnek.*”

Az alperes a letétbe helyezett 1.000.000,-Ft-ot - annak visszavételét (2012. június 25-ét) követően - sem az adós tartozásainak csökkentésére fordította, amely szintén a felelősségét megalapozó magatartás.

Ezen túlmenően az adós pénzügyi helyzetének elnehezüléséhez hozzájárult - és szintén nem tekinthető a hitelezői veszteségének csökkentésére tett intézkedésnek - a bérlemény felperesnek történő önkéntes visszaszolgáltatásának elmaradása, erre csupán egy évvel a jogerős ítélet után, rendőrségi közreműködéssel került sor. Ennek kimentésére tett alperesi hivatkozásokat alaptalannak találta.

Az alperes kötelezettségei tekintetében relevánsnak tartotta, hogy a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 143. § (1-2) bekezdésében foglaltak ellenére - a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően - az adós rossz pénzügyi helyzete ellenére taggyűlés megtartására nem került sor. Így az alperes nem tett eleget az ilyenkor elvárható, a legfőbb szerv intézkedései kezdeményezésére vonatkozó kötelezettségének sem. Az ugyan nem állapítható meg, hogy amennyiben az alperes e kötelezettségeit teljesíti, akkor az az adós anyagi helyzetének javulását, ezáltal a hitelezői veszteségek csökkentését eredményezte volna, de ennek az ellenkezője sem.

Az adós tulajdonában álló üzletrész értékesítésének elmaradásában az elsőfokú bíróság az alperes nyilatkozatára utalva szintén alperes passzív magatartását látta igazoltnak.

Az adóst megillető követelések leírása, és a munkavállalói létszámcsökkentés tekintetében is osztotta felperesi álláspontot, e körülmények alapján szintén nem az alperes tevőleges, az adós helyzetének javítására, a hitelezői érdekek figyelembevételére irányuló magatartás állapítható meg, hanem mulasztásban megnyilvánuló passzivitás.

Az alperes a vélelem alóli mentesülésre alkalmas tényeket nem állított, erre bizonyítást sem ajánlott fel, peranyagot érdemben csak a felperes szolgáltatott a 2012. május 5. napját követő időszakra. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy alperes 2012. május 5. napjától kezdve nem a hitelezői érdekek elsődlegességének figyelembe vételével látta el ügyvezetői feladatait, és a kereset alapjaként megjelölt mindkét törvényi fordulat megvalósulása miatt fennáll a felelőssége, amely az adós vagyonsökkenése, és a felperesi hitelezői követelés kielégítésének megghiúsulása miatt a keresetben megjelölt összeg erejéig egyaránt megállapítható. A felelősség alóli mentesülést eredményező körülmények hiányában az alperes felróható magatartása és az adós vagyonsökkenése, illetve a hitelezői követelés kielégítésének megghiúsulása között az ok-okozati összefüggés is megállapítható.

Az elsőfokú bíróság azért mellőzte az alperesnek a felszámoló-biztos tanúként történő kihallgatására tett indítványát, mert a csatolt okiratok igazolták a törvényi vélelem fennállását, az ezzel kapcsolatos egyéb bizonyítást ezért szükségtelennek tartotta.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon

kívül helyezését kérte. Arra hivatkozott, hogy a Cstv. 33/A.§-a szerinti vezető tisztségviselői felelőssége vizsgálata során nem annak van jelentősége, hogy valamelyik hitelezőt milyen konkrét összegű hátrány érte, hanem annak hogy a vezető hitelezői érdekek szerinti eljárása milyen összvagyoncsökkenést eredményezett az adós vagyonában. (Kúria: Gfv..../2011/3.) A vezetővel szemben nem a ki nem elégített hitelezői igények összessége érvényesíthető, hanem azon összeg, ami a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az alperes magatartása miatt jelenik meg aktív vagyoncsökkenésként az adósnál. A törvényi vélelem nem mentesíti a felperest a kereset alapjául szolgáló tények megjelölése alól, a bizonyítási teher csupán a jogellenes magatartás vonatkozásában fordul meg. Ebből következően az azzal okozati összefüggésben bekövetkezett vagyoncsökkenést, vagy a hitelezői követelések teljes kielégítésének megghiúsulását változatlanul a felperesnek kell bizonyítania. (Kúria: Gfv..../2012.) A vezető helytállási kötelezettségének megállapítása akkor kérhető, ha a nem megfelelő ügyvezetés eredményeképpen az adós vagyona csökkent, vagy megghiúsította a hitelezők követelésének teljes kielégítését. A hitelező követeléseinek megghiúsulása nem feltételez szükségszerűen vagyoncsökkenést, mert előbbi előidézhető az utóbbi nélkül is. Az elsőfokú bíróság téves megállapításával szemben az adós vagyona a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztétől kezdve nem csökkent. Ezért a Cstv. 33/A.§ (1) bekezdésének e tényállási elemének hiányában felelősségének megállapítására nincs lehetőség. Az elsőfokú ítélet szerinti vagyoncsökkenés valójában a felperes nyilvántartásba vett hitelezői igényével egyezik meg, ami „semmilyen okozati összefüggésben nincs az alperes feltételezett vagyoncsökkenésével.” Fenntartotta, hogy a „szükséges mértékben” utólagosan eleget tett az iratátadási kötelezettségének, így a Cstv. 33/A.§ (3) bekezdése szerinti vélelem fennállását változatlanul vitatta. Az adós követeléseinek leírása vesztésként a számviteli szabályoknak megfelelően történt, tevékenységének megszűnése, árbevételének csökkenése, mérlegének vesztésgébe fordulása miatt őt felelősség nem terheli. A felperes téves logikáját követve jutott az elsőfokú bíróság arra, hogy a szintén az alperes ügyvezetése alatt álló ... Kft. nettó árbevétele az adós vagyonát csökkentette. A ... Kft. önálló jogi személy, tulajdonosai sem azonosak az adóséval, amelyben azért vállalt munkát, hogy bevétele legyen. Vitatta az elsőfokú ítélet azon érvelését, hogy az alperes az új cégre fordította az aktivitását, passzívan cselekedve ezáltal az adós irányába, „hiszen senkitől sem elvárható, hogy egy bevétel nélküli társaság kilátástalan fellendítése érdekében a saját egzisztenciális helyzetét lehetetlenítse el”. A két cég tevékenysége semmilyen összefüggést nem mutat, az új alapítású társaság bevétele nem az adós korábbi ügyfelein alapul, az új cégben történő szerepvállalása semmilyen összefüggésben nincs az alperes vagyoncsökkenésével.

Az elsőfokú ítélet alaptalanul rója fel neki az adós tulajdonában álló üzletrész értékesítésének elmaradását is, arra a felszámolásban még sor kerülhet. Vitatta az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy a letétbehelyezett összeget nem az adós tartozásának csökkentésére fordította, mert valójában ebből rendezte az adós esedékessé vált „költségvetési” (adó, Tb) fizetési kötelezettségeit. Valóban nem sürgette az ingatlan visszaadását a felperesnek, de a felhalmozódott használati díjak, költségek nem ebből, hanem a végrehajtási eljárás elhúzódásából eredtek. Az adós két tagja napi kapcsolatban állt, ismerték az adós valós helyzetét, ezért a taggyűlés összehívása csak formalitás lett volna. Önmagában ez egyébként sem alapozza meg a felelősségét, mert a Cstv. 33/A.§ (1) bekezdése alapján fennálló felelősség megállapításához nem azt kell igazolni, hogy a vezető tisztségviselő nem tett meg

minden szükséges intézkedést az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének megszüntetése érdekében, hanem azt, hogy nem tett meg minden elvárhatót az adós vagyona védelmében, a hitelezői igények kielégítése végett. (Kúria Gfv.../2013/6.) A hitelező követelésének kielégítésének meghíúsulása sem valósult meg, tekintettel arra, hogy a felszámolási eljárás még nem fejeződött be. Azon körülmény, hogy a felperesnek 4.958.286,- Ft követelése áll fenn az adóssal szemben, nem jelenti azt, hogy ezen összeggel az adós vagyona csökkent volna, vagy hogy ebben az összegben az alperes ezen összegű követelés kielégítését meghíúsította volna.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, lényegében annak helyes indokai alapján. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a Cstv. 33/A.§ (3) bekezdése szerinti törvényi vélelem fennállását, és helytállóan vont következtetést arra, hogy az adós vagyonában az alperes magatartására visszavezethető okból következett be vagyonsökkenés, illetve a követelés kielégítése az alperes sorozatos mulasztása miatt hiúsult meg. Az alperes a vélelem folytán őt terhelő bizonyítási kötelezettsége ellenére sem bizonyította, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében. Az alperes jogellenes magatartása és a bekövetkezett vagyonsökkenés, illetve a követelés kielégítésének meghíúsulása közötti okozati összefüggést az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, de a törvényi tényállási elemek a vélelem nélkül is bizonyítottak. Az alperes fellebbezésében már nem tette vitássá, hogy az adós 2012. május 5. napjától fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. Az ezt követő alperesi magatartások értékelésével pedig az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes a hitelezői igény kielégítését szándékosan meghíúsította, valamint az adós vagyonát csökkentette. Tévesen hivatkozik az alperes arra, hogy ... Kft. nettó árbevétele nem csökkenti az adós vagyonát, mert vagyonsökkenésnek minősül az is, amikor egy adott gazdasági társaság azért esik el a bevételt eredményező ügylettől, mert az ügyvezető döntése következtében egy másik - érdekkörébe tartozó - gazdasági társaság nevében köti meg a bevételt eredményező ügyletet. Amennyiben ez mégsem eredményezné az adós vagyonának csökkenését, akkor az alperes felelőssége a Cstv. 33/A.§ (1) bekezdésének második fordulata alapján mindenképpen fennáll. Az alperes az adósnak más társaságokkal szemben fennálló 4.049.200,-Ft összegű követelés behajtása érdekében semmilyen intézkedést nem tett, és a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően e követelést elengedte, ezért ezen összeggel az adós vagyona mindenképpen csökkent. Szintén az adós vagyonsökkenését eredményezte, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően (2012. június 25-én) a letétbe helyezett 1.000.000,-Ft-ot az alperes nem a jogerős ítéletben foglalt marasztalási összeg teljesítésére fordította, azt a fellebbezési állítását pedig semmivel sem igazolta, hogy ezen összeget az adós tartozásaira fordította volna. Egyértelműen megállapítható volt, hogy az alperes hiúsította meg a felperesnek a jogerős ítéletben megállapított, 2012. április 1-től az ingatlan kiürítésének napjáig járó (havi 192.864,-Ft) követelésének, és annak járulékainak a kielégítését. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját követően 2012. május 16. napja és az ingatlan birtokbaadásának időpontja, azaz 2013. május 6. napja közötti időszakban az

adósnak - kizárólag az alperes gondatlan magatartása következtében - összesen 2.351.696,-Ft használati díj töketartozása keletkezett, amit a felszámolás kezdő időpontjáig 196.814,-Ft késedelmi kamattartozás terhel. Az alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően, (amikor már tudta, hogy az esedékes használati díjakat nem tudja megfizetni), - a jogerős ítélet ellenére - sem adta önként a felperes birtokába az ingatlant. Ezzel pedig minden egyes hónapban kárt okozott a felperesnek azzal, hogy a használati díj és járulékainak a kielégítését tudatosan megghiúsította.

A fellebbezés nem alapos.

A fellebbezés kapcsán az ítéletábra mindenekelőtt rámutat arra, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének törvényes indoka nem volt, az elsőfokú bíróság az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése nélkül hozta meg a határozatát. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat megfelelően értékelte, ennek alapján az érdemi döntése meghozatalához szükséges releváns tényállást helyesen állapította meg, és abból helytálló jogkövetkeztetést levonva, érdemben helyes döntést hozott.

A felperes keresete **annak megállapítására irányult**, hogy az alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el, **és ezáltal** az adós vagyona 4.958.286,-Ft-al csökkent, valamint ilyen összegben megghiúsította a hitelezők követeléseinek a kielégítését.

A Cstv.33/A.§. (1) bekezdése szerinti tartalmú perbeli megállapítási kereset esetében általában a felperest terheli a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének és idejének, a jogellenes ügyvezetői magatartás, azaz: az ügyvezetési feladatok hitelezői érdeksérelemmel történő ellátása, és a jogellenes magatartással okozati összefüggésben az adósi társasági vagyon csökkenése, illetve a hitelezők követelése kielégítésének a megghiúsítása, és ezek mértékének a bizonyítása. Az alperes pedig a Cstv. 33/A.§ (1) bekezdése szerint fennálló felelősség alól kimentheti magát, ha bizonyítja, hogy az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós gazdálkodó szervezet legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében. (Cstv.33/A.§ (3) bekezdése)

A fenti bizonyítási teher alól a törvény abban az esetben tesz kivételt, amennyiben a vezető a felszámolás kezdő időpontját megelőzően nem tett eleget az adós éves beszámolója külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, vagy nem teljesítette a Cstv. 31.§ (1) bekezdés a-d) pontja szerinti beszámoló-készítési, irat- és vagyonátadási, továbbá tájékoztatási kötelezettségét. Ezekben az esetekben ugyanis a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell. (Cstv. 33/A.(3) bekezdés második mondata)

Az elsőfokú bíróság a Cstv. 33/A.§ (3) bekezdésének második fordulatának perbeli alkalmazásánál tévedett, és e jogszabályhely téves értelmezésével állapította meg, hogy az iratátadási kötelezettség késedelmes teljesítése esetén már beáll a hitelezői érdekek sérelmének vélelme. A törvény idézett fordulata ugyanis nem a Cstv. 31.§ (1) bekezdés a-d) pontjaiban előírt vezetői kötelezettségek késedelmes teljesítéséhez, hanem a **nem teljesítéshez** fűzi a hitelezői érdekek sérelmének vélelmét. (Győri Ítéletábra: Gf.../2016/4/I.) A konkrét esetben azonban a rendelkezésre álló iratokból az állapítható meg, hogy az alperes

késedelemmel ugyan, de 2015. október 26-án teljesítette az iratátadási kötelezettségét. Azt nem lehetett ítéleti bizonyossággal megállapítani a rendelkezésre álló adatok alapján, hogy az alperes teljeskörűen eleget tett-e az őt terhelő iratátadási kötelezettségének (Cstv.31.§ (1) bekezdés). A vélelem fennállta szempontjából e körben tévesen utasította el az alperesnek a felszámolóbiztos kihallgatása iránti bizonyítási indítványát. A vélelem fennállta akkor is megállapítható, ha az alperes nem tett eleget teljeskörűen iratátadási kötelezettségének. E tény tisztázatlansága ellenére - az alábbiak szerint - a kereset jogalapja megállapítható volt.

Ez csupán azzal a következménnyel járt, hogy - vélelem fennállása hiányában - a fenti általános szabály szerint - a Cstv. 33/A.§ (1) bekezdése valamennyi tényállási eleme bizonyításának a kötelezettsége a felperest terhelte.

Az elsőfokú bíróság ugyanakkor - a törvényi vélelem fennállása tekintetében elfoglalt téves álláspontjától függetlenül - Pp. 164.§ (1) bekezdése és a Pp.3.§. (3) bekezdés megfelelő alkalmazásával mégis helyesen telepítette a felperesre a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése időpontjának, a jogellenes ügyvezetői magatartásnak, a jogellenes magatartással okozati összefüggésben az adósi társasági vagyonszökkenésének, illetve a hitelezők követelése kielégítésének a meghíúsításának, és ezek mértékének bizonyításának a kötelezettségét. (5. jkv., 22.jkv.)

Az ítélet tábla megítélése szerint a perben a felperes e tényállási elemek fennállását - a törvényi vélelem fennállása nélkül is - megfelelően, az ítéleti bizonyosság szintjén bizonyította.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 206.§ (1) bekezdésében írtaknak megfelelően a bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2012. május 5. napján következett be, amit az alperes a fellebbezésében már nem is tett vitássá.

Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének a Gt. 30.§ (3) bekezdése alapján az a jogi jelentősége, hogy ettől az időponttól kezdődően az alperesnek, mint az adós vezető tisztségviselőjének az ügyvezetési feladatait - szemben az alperesi fellebbezési érveléssel - nem az adós, és nem is a vezető tisztségviselő érdekeinek az elsődlegessége, hanem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján kell ellátnia. Ha nem ezt teszi akkor a Cstv. 33/A.§ (1) bekezdése alapján beáll a magánvagyonára is kiterjedő polgári jogi kártérítési (helytállási) felelőssége a hitelezőkkel szemben, ha az ezzel összefüggésben bekövetkezik az adós vagyonának szökkenése, vagy meghíúsul a hitelezők követelésének kielégítése. Ez pedig azt jelenti, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontjának bekövetkezése után az alperesnek mint vezető tisztségviselőnek a döntési szabadsága már korlátozott.

A felperes keresetében - az alperes fellebbezési hivatkozásával ellentétben - részletesen megjelölte azokat az alperesi „elkövetési magatartásokat”, amelyekkel álláspontja szerint az alperes a hitelezők érdekeit sértette, azt állítva, hogy azzal okozati összefüggésben - a keresetben állított mértékben - csökkent az adós vagyona, illetve meghíúsult a hitelezők

követelésének a kielégítése is. Ezen alperesi magatartásokkal kapcsolatosan az ítéltábla a következőkre mutat rá:

1) A konkrét esetben az adós gazdasági társaság a 4.049.200,-Ft összegű - különböző gazdasági társaságokkal szemben fennálló - követelésének a 2012. május 21-i „leírásakor” (3/A/6.) - a fent kifejtettek szerint - már fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. Az alperes az adós ügyvezetőjeként „elévülésére és behajthatatlanságára” hivatkozva írta le az adós fenti összegű követelését, miközben a 3. sorszámú beadványában úgy nyilatkozott, hogy e kintlévőség 2010-ben még csupán 310.000,-Ft volt, vagyis az ezt maghaladóan leírt követelés alig több mint egy éves lejáratú volt, ami az elévülést kizárja. Az alperes nem hivatkozott arra, hogy ezen - általa behajthatatlannak minősített és leírt - követelések behajtása érdekében bármilyen intézkedést is tett volna. A Cstv. 33/A.§ (1) bekezdés szerinti felelősség alól akkor mentesülhet a vezető, ha Cstv. 33/A.§ (3) bekezdésébe iktatott exculpációs szabálynak megfelelően bizonyítja, hogy az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése érdekében. Egységes abban a bírói gyakorlat, hogy nem alkalmazható a fenti mentesítő szabály, ha a gazdasági társaság vezetője nem tesz meg minden tőle elvárható intézkedést az adós követeléseinek behajtása érdekében. (Fővárosi Ítéltábla: 12.Gf..../2015/6-II.) A konkrét esetben az alperes azon túl, hogy nem igazolta, hogy bármilyen intézkedést tett volna e követelések behajtása érdekében, azokat - a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után kifejezetten leírta, ezzel az ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el, és egyúttal az adós társaság vagyonát ezen összeggel csökkentette is. Az alperes fellebbezési hivatkozásával szemben az ítéltábla rámutat arra, hogy az alperes semmivel sem igazolta, hogy az adós követeléseinek leírása a „számviteli szabályoknak megfelelően” történt volna. Ettől függetlenül is azonban az egységes bírói gyakorlat szerint a Cstv. 33/A.§-a szerinti, a vezető tisztségviselő felelősségének a megállapítása iránti perekben nem önmagában ezt kell vizsgálni, hanem azt, hogy az alperes magatartásával előállt-e olyan vagyonsökkenést okozó helyzet, ami veszélyezteti a hitelezők érdekét. A vagyonsökkenés, mint objektív eredmény bekövetkezésének vizsgálata körében ugyanis nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a Cstv. az adósnak a hitelezői követelések kielégítésére alkalmas vagyonát védi elsődlegesen, aminek a változását nem csupán a számviteli szabályok szerint, az azoknak való megfelelés alapján kell megítélni. (Kúria: Gfv.VII..../2015/4.)

2) Maradéktalanul osztotta az ítéltábla az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját is, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően -2012.június 25-én - az alperes a korábban ügyvédi letétbe helyezett, és kifejezetten az adós fennálló bérhátralékának rendezésére szánt 1.000.000,-Ft-ot úgy vette vissza az ügyvédi letétből, hogy nem igazolta hogy azt az adós tartozásainak a rendezésére fordította, annak további sorsa ismeretlen maradt. Az alperes ezzel az intézkedésével szintén sértette a hitelezők érdekeit, és ezzel okozati összefüggésben további 1.000.000,-Ft-al csökkent az adós vagyona.

3) Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a hitelezők érdekeivel - egyébként az adósnak az érdekeivel is - kifejezetten ellentétes volt az, hogy a

fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztetését követően az alperes az adós ügyvezetőjeként önként nem tett eleget a bérleményt érintő birtokba-adási kötelezettségének, hanem erre csupán végrehajtási kényszerrel került sor, 2013. május 6-án. Helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy emiatt a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját követően 2012. május 16. napja és az ingatlan birtokbaadásának időpontja (2013. május 6.) közötti időszakban az adósnak az alperes magatartása miatt összesen további 2.351.696,-Ft használati díj tartozása keletkezett. Az alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően, amikor már tudta, hogy az adós az esedékes használati díjakat nem fogja tudni megfizetni, a jogerős ítélet ellenére sem adta önként a felperes birtokába az ingatlant. Ezzel pedig minden egyes hónapban - folyamatosan új tartozásokat generálva növelve az adós fennálló tartozásait - egyúttal számviteli értelemben az adós további vagyonszőkkenését is előidézte, hiszen az adós hitelezőinek folyamatosan növekvő követeléseikhez képest az azok kiegyenlítésére fordítható adósi vagyon csak szűkcent. Ezért az adós vagyonszőkkenése ezen összeg tekintetében is megállapítható az alperes terhére, hiszen az adós mérleg szerinti eredményét az alperes szándékos magatartásával tovább rontotta. (BDT2014. 3144.)

Mindezek alapján megállapítható, hogy az adós a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően az alperes - a fentiek szerint tanúsított magatartásával - az ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek elsőlegessége alapján látta el. E magatartásával okozati összefűggésben pedig az adós társaság vagyona (4.049.200,- Ft+1.000.000,-Ft+2.351.696,-Ft=) 7.400-896,-Ft összeggel szűkcent, amely összeg meghaladja a keresetben állított, és megállapítani kért vagyonszőkkenés mértékét.

Az ítéletábla a fellebbezésben foglaltakkal annyiban egyetértett, hogy az alperes az elsőfokú ítéletben terhére rótt egyéb magatartásával közvetlen okozati összefűggésben nem volt megállapítható további vagyonszőkkenés az adósnál.

Ettől függetlenül azonban helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy szintén nem tekinthető a hitelezői érdekek elsőlegességének megfelelő magatartásnak, hogy az adós a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően az alperes egy másik gazdasági társaságban is ügyvezetői tisztséget vállalt, és ügyvezetői tevékenységét már kizárólag ott fejtette ki. A peradatokból megállapíthatóan ezzel párhuzamosan az adós árbevétele éppen 2012-ben szűkcent drasztikusan, 2012. májusától tevékenységet nem is folytatott, és ugyanezen évben a 2012. május 18-án alapított ... Kft-nek már 10.727.000,- Ft árbevétele keletkezett, ami 2013-ban 11.252.000,- Ft-ra nőtt, miközben adós 2012. évi árbevétele szűkcent, és 2013-ban pedig már egyáltalán nem volt árbevétele. Az alperes személyes meghallgatásából megállapíthatóan annak az oka, hogy az új társaságban végzett már csupán ügyvezetői tevékenységet, kizárólag az volt, hogy az adós időközben fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került. Helytállóan állapította meg ezért az elsőfokú bíróság, hogy az alperes semmilyen lépést nem tett az adós pénzügyi helyzetének javítására, hanem ezzel ellentétben az adós által is elvégezhető szerződéses feladatokat már a szintén általa vezetett ... Kft. látta el, és tett szert ezáltal bevételekre. Az alperes az adós ügyvezetőjeként akkor járt volna el helyesen, azaz a hitelezői érdekeknek megfelelően, amennyiben az adós által is elvégezhető, az alperes által is elismerten az adós által is teljesíthető szerződéses kötelezettségekre, megrendelésekre az adós képviselőjében köt

szerződést, és az ennek alapján elérhető árbevétel az adósnál realizálja. (Kúria: Gfv...../2013/9.) Ennek az alperes személyes előadása szerint nem lett volna akadálya, míg a fellebbezésében hivatkozott az alperes „saját egzisztenciális helyzetére” történő hivatkozása érdektelen a Cstv. 33/A.§ (1) bekezdése szerinti felelősség körében. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ugyanis az alperesnek az ügyvezetési feladatait nem az adós, és nem is a saját érdekeinek az elsődlegessége, hanem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján kell ellátnia. Ha nem ezt teszi akkor a Cstv. 33/A.§ (1) bekezdése alapján beáll a helytállási felelőssége a hitelezőkkel szemben. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a cég hitelezőinek érdeke azt kívánja meg, ha a társaság nem fizetéseképtelen, akkor megszüntetése ne felszámolási eljárás, hanem végelszámolás keretében történjen. Az ügyvezető a jogait jóhiszeműen és tisztességesen köteles gyakorolni, hatáskörét nem használhatja fel a maga hasznára, nem helyezheti személyes érdekeit a társaság céljai és a hitelezői érdekek elé. Az ügyvezetésre alkalmas üzletember a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően eltekint a saját vagy családja üzleti érdekeltségeitől, és az adós, illetve hitelezői érdekeket szolgáló döntéseket hoz. (BDT2012. 2782.)

Ezen jogellenes alperesi magatartással okozati összefüggésben álló vagyonsökkenés mértékét szakvélemény hiányában a peradatok alapján nem lehetett megállapítani.

Megjegyzi az ítélőtábla, hogy a hitelezői érdekekkel ellentétes, és a hitelezői követelésének kielégítésének megghiúsítására vezető alperesi magatartásnak minősül, hogy az adós munkavállalóinak munkaviszonyát csupán 2012. év végén és 2013. májusban szüntette meg, holott a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét (2012. május) követően az adós már semmilyen tevékenységet nem végzett.

Nem értett egyet ugyanakkor az ítélőtábla azzal, hogy az alperes vezetői felelősségét megalapozná az a körülmény, hogy nem értékesítette az adós tulajdonában álló üzletrészt, hiszen ez sem az adós vagyonsökkenését, sem pedig a hitelezők kielégítésének a megghiúsítását bizonyítottan nem eredményezte. A felelősségét pedig önmagában az sem alapozná meg, hogy az adós taggyűlését a szükséges intézkedésről szóló döntéshozatal végett nem hívta össze. (Kúria: Gfv...../2013/6.)

Az utóbbi körülményektől függetlenül azonban megállapítható, hogy az alperes a fent részletezett magatartásával, (tevékenység és mulasztás) a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és a jogellenes magatartással okozati összefüggésben legalább az elsőfokú ítéletben megállapított összegben csökkent az adós társaság vagyona, illetve legalább ilyen összegben megghiúsult a hitelezők követelésének a kielégítése.

Az alperes téves fellebbezési hivatkozásával szemben az ítélőtábla végül utal arra, hogy a jelen megállapítási perben nem képezi vizsgálat tárgyát az, hogy az adós vagyona a felszámolási eljárás során lehetővé tesz-e a nyilvántartásba vett hitelezői igények kielégítését, ha igen milyen mértékben. Az alperes vezetői felelősségét megállapító ítélet ugyanis csak azt biztosítja, hogy a jelen perben megállapításra kerüljön a vezető tisztségviselő felelőssége, és annak mértéke. Ennek alapján azonban az alperes végleges marasztalására a felszámolási eljárás befejezése után a Cstv. 33/A.§ (6) bekezdése alapján megindított perben a ki nem elégített követelés összegének erejéig akkor kerülhet sor, ha

fedezet hiányában az adós vagyonából valóban nem történik meg a hitelezői igények kielégítése. Ezért az alperes által hivatkozott esetleges kielégítés, és annak mértéke - a felperes helytálló hivatkozása szerint - kizárólag a Cstv. 33/A.§ (6) bekezdése alapján indított marasztalási perben kerülhet majd értékelésre.

Mindezeket összegezve a Cstv. 33/A.§ (1) bekezdésében írt törvényi tényállási elemek bizonyítottsága folytán az elsőfokú bíróság érdemben helytállóan állapította meg az alperes ügyvezetői felelősségét, figyelemmel arra is, hogy az alperes, az őt terhelő kötelezettsége ellenére sem bizonyította, hogy az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése vagy csökkentése érdekében.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra - az indokolás kiegészítésével és módosításával - az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú eljárásban is pervesztes alperes a Pp. 239.§-a folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján viselni köteles a másodfokú eljárásban felmerült saját, valamint a felperes perköltségét. A felperes jogi képviselőjének munkadíját az ítéletábra a Pp. 79.§ (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2), (5) és (6) bekezdései alapján - a per egyéb adataira figyelemmel - a kifejtett ügyvédi tevékenység mérlegelésével és a fellebbezési pertárgyérték alapulvételével bruttó 63.500.- forintban állapította meg.

G y ő r , 2016. november 9.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Bajnok István sk.
előadó bíró

Dr. Ferenczy Tamás sk.
bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: